

Amser Maith Maith yn Ôl

Y DYNIAETHAU

- Cymharu bywyd bob dydd yn Oes y Tuduriaid â bywyd bob dydd heddiw yn gyffredinol.
- Cymharu bywyd bob dydd pobl gyfoethog â bywyd y werin yn Oes y Tuduriaid, e.e. bywyd Meistres Bowen a Meistr Siôn â bywyd Elen a Mrs Ifans.
- Bwyd/siopa ddoe a heddiw, e.e. tyfu llysiau, cadw anifeiliaid, ieir, bwydo teulu'r Bowenaid, morwynion, gweision, dim siopau i brynu bwyd.
- Gwaith ddoe a heddiw, e.e. gwaith Elen y forwyn (casglu wyau, tyfu a chasglu llysiau, coginio, glanhau), Siôn yn chwarae ag wy, cael addysg, i fod i ymarfer darllen a llawysgrifen.
- Cosbau ddoe a heddiw, e.e. Oes y Tuduriaid – cyffion (stocs) – taflu llysiau at leidr er mwyn codi cwylydd arno.

LLYTHRENNEDD A CHYFATHREBU

- Dyddiadur diwrnod Elen/Siôn – e.e. codais yn gynnar, edrychais, cefais, yna gwelais, rhedais, teimlais.
- Rhestr – creu rhestr o wahanol ffyrdd o goginio wyau, e.e. wy wedi ffrio.
- Cyfarwyddiadau syml – sut i ferwi wy?
- Deialog syml rhwng Elen a Siôn, e.e. “Elen, mae gen i gynllun!”
- Egluro ar lafar sut roedd lladron yn cael eu cosbi yn Oes y Tuduriaid, e.e. cael eu rhoi mewn cyffion.
- Trafod digwyddiadau'r rhaglen a rhoi'r brawddegau yn eu trefn. *Gweithgaredd rhyngweithiol.*

Y CELFYDDYDAU MYNEGIANNOL

- Drama – chwarae rôl – Elen a Siôn yn siarad â'i gilydd wrth ymyl y cwt ieir; Siôn yn dangos yr wy gyda chroes arno i Mrs Ifans a Meistres Bowen; Siôn yn dweud wrth Elen, ‘Mae gen i gynllun...’
- Cerddoriaeth – creu cerddoriaeth i gyd-fynd â'r ddrama, e.e. Siôn yn taflu'r wy; Siôn ac Elen yn chwilio am yr wyau.
- Braslunio wyau – tŷn, lliw (e.e. wyau brown golau, brown tywyll).

Cyfes 2
Raglen
2

Oes y Tuduriaid Dwyn Wyau

MATHEMATEG A RHIFEDD

- Mesur – gweithgareddau cyfrif, mesur, pwysu cynhwysion ar gyfer gwneud rysâit yn defnyddio wyau.
- Amser – Cyfrifo amser coginio'r rysâit; datrys problemau syml ar amser coginio ryseitau gwahanol yn cynnwys wyau.
- Mesur – lluniau o stociau gwahanol faint – mesur hyd a lled; perimedr.

GWYDDONIAETH A THECHNOLEG

- Arbrofi â gwrthrychau sy'n arnofio ac yn suddo.
- Dylunio a chreu model syml o'r cyffion.
- O ble daw ein bwyd ni? (e.e. wyau – ieir; llaeth – gwartheg)
- Pam mae wyau'n dda i ni? (e.e. protein)
- Ymchwilio i weld beth gellir ei wneud gydag wyau, e.e. cacen, pryd o fwyd sawrus.
- Coginio rysâit syml sy'n defnyddio wyau.

IECHYD A LLES

- Sut rydych chi'n teimlo pan rydych chi'n cael bai ar gam? Pam?
- Pam mae'n bwysig ymddiheuro? Sut rydych chi'n teimlo ar ôl cyfaddef a dweud sori? Pam?
- Chwarae gêm – helpa drysor cuddio wyau; taflu peli drwy'r tyllau yn y cyffion.

Rhestr ddwyieithog o gwestiynau allweddol, geirfa, termau allweddol.

Allwch chi ddod o hyd i...?

Can you find...?

Beth sy'n digwydd?

What's happening?

Beth allwch chi ei ddweud am...?

What can you say about...?

Beth wnaethoch chi ei ddarganfod am...?

What did you find out about...?

Beth arall hoffech chi ei wybod am...?

What else would you like to find out about ...?

Tuduriaid   *Tudors*

lleidr   *thief*

Meistr   *Master*

gwerthu   *sell*

wy   *egg*

ymddiheuro   *apologise*

wyau   *eggs*

cyfaddef   *admit*

dwyn   *steal*

cosb   *punishment*

